

נועים אליעזר

חקרי משפט

עמותה לחקר המשפט היהודי (ע"ד)

שיעורי מורינו הגאון רבי אליעזר רוט שליט"א

בהעלותך תשע"ט * מס' 86

במצות תקיעה בחצוצרות בשעת הקרבת הקרבנות

ותקעתם בחצוצרות על עולותיכם ועל זבחי שלמיכם (במדבר י', י').

בגדר מצות תקיעה בחצוצרות

א) הנה מצות תקיעה בחצוצרות בשעת הקרבת הקרבן, היא מצוה המוטלת על הכהנים, ודוקא בחצוצרה הנעשית מעשת של כסף. ואין זה מדין שירה על הקרבנות הנעשית על ידי הלויים, שנעשה על ידי הרבה מיני כלים, ואליבא דחד מ"ד עיקר שירה בפה.

דברי התוס' בע"ז מ"ז ע"א

והנה יסוד הדברים מפורש בתוס' בע"ז (מ"ז). בד"ה קרניה כו', בזה"ל: "וי"ל דההיא דמנחות [דמבואר שם שהחצוצרות נעשו מן עשת של כסף] מיירי בחצוצרות שתוקעין הכהנים, והכא בחצוצרות של לויים שהם משוררין על הקרבן, וכמה כלי שיר היו שם, כנורות ונבלים ומצלתיים. תדע דקאמר בסמוך עיקר שירה בפה ושירה בכלי לא מעכבא, ואיך זה יכול להיות והכתיב ותקעתם בחצוצרות, אלא ש"מ כדפרישית דתקיעה דקרא לכהנים". עכ"ל.

בפרש"י בערכין י"א ע"ב

ב) והנה בערכין (י"א): פירש רש"י בד"ה עולותיכם כו', בזה"ל: "ותקעתם בחצוצרות על עולותיכם. והיינו שירה". עכ"ל. ומבואר מפרש"י דדין תקיעה בחצוצרות בשעת הקרבת הקרבנות הוא מדין שירה.

ובסוגיא דגמ' מוכח הכי, דאמרינן התם דהטעם דהלויים אמרו שירה בשעת הקרבת העולה הוא משום שנאמר בפסוק (כאן) ותקעתם בחצוצרות על עולותיכם.

הערה בפרש"י הנ"ל

אכן יש להעיר, דהלא הו"ד אחר משירה, דהתקיעה על הקרבנות הוא בכהנים וכדאיתא בר"ה (כ"ט), וכן הוא בחצוצרות של כסף. מה שאין כן אמירת שירה בשעת הקרבת הקרבנות הוא מצוה על הלויים, וכמו שנתבאר בתוס' בע"ז (מ"ז). הנ"ל.

בגדר מצות התקיעה בחצוצרות

ג) ונראה מוכח בזה, דיסוד מצות התקיעה בחצוצרות הוא גם כן מדין שירה. - ולכן המקום והזמן של שירת הלויים ותקיעת הכהנים הוא אותו מקום ואותו זמן, דתרווייהו ענין שירה הם.

בתשו' "חקרי לב"

וכבר כתב כן בשו"ת "חקרי לב" (א"ח סימן נ"א), דמייתי סוגיא דערכין (י"א):, דשירת הלויים תלוי בזמן ובמקום שיש מצוה לתקוע בחצוצרות. - וביאר בזה"ל: "ולפי הקש זה, יש ללמוד שבכל קרבן דקבוע לו זמן והו"י קדשי קדשים טעון שירה, מדטעון תקיעה בחצוצרות. והיינו דס"ל דאף על גב ששתי מצות הם, מצות תקיעה ושיר בגופים מחולקים, מכל מקום ילפי אהדדי, דענין אחד להם". עכ"ד ה"חקרי לב".

דברי הרמב"ן בספר המצוות

ד) והנה בדברי הרמב"ן בספר המצוות מבואר דבדין התקיעה בחצוצרות יש גם כן יצווי על השירה. דהנה (בשורש א') כתב דהעיקר כשיטת הבה"ג דאמירת הלל ביום טוב ובמועדים הוא דין דאורייתא. - והוסיף וכתב: "והנראה מדבריהם שהוא מן התורה כמו שפירשתי, ויהיה הלכה למשה מסיני, או שהוא בכלל השמחה שנצטוינו בה, כמו שכתוב וביום שמחתכם ובמועדיכם ובראשי חדשיכם

ותקעתם בחצוצרות על עולותיכם ועל זבחי שלמיכם, כי עיקר השירה בפה, וכלי לבסומי קלא הוא. ונצטוינו בשמחת השיר על הקרבן, ושלא בשעת הקרבן בכלל השמחה כו'. אם כן אפשר שנדרוש בימים טובים שכתוב שמחה ונתרבו על מיני שמחות שתהא השירה מכללם". עכ"ל הרמב"ן. - ומבואר להדיא דבדין התקיעה בחצוצרות יש גם כן ציווי על השירה.

דברי ה"קרית ספר"

ה) ויתבאר בזה מה שכתוב ב"קרית ספר" (פ"ג מכלי המקדש), וז"ל: "דאף על גב דהאי קרא בחצוצרות לחוד הוא דמישתיי אפילו הכי איתקיש שירה לחצוצרות כדכתיב ויהיה כאחד למחצצרים ולמשוררים להשמיע קול אחד, משמע דבשעת תקיעת חצוצרות היו משוררין בפה ולכך נראה דשירה לא היא מדאורייתא אלא בזמן חצוצרות שהוא במועדים ובראשי חדשים כו". עכ"ד.

והנה בזה נתבאר סוגיא דערכין (י"א):. אך בשיטת רש"י שכתב דמצות תקיעה בחצוצרות הוא מצות השירה, הוצרכנו ליסוד דברי ה"חקרי לב", וכפי מה דמבואר בדברי הרמב"ן הנ"ל.

דברי "זבח תודה"

ו) וכיו"ב יש להוסיף בדברי ה"חפץ חיים" בספרו "זבח תודה" (פ"ז דתמיד) שכתב: "עולותיכם אמר רחמנא, פירש רש"י ותקעתם בחצוצרות על עולותיכם היינו שירה. - ולכאורה יקשה בשלשה דברים. א) דלא נזכר בו שירה כלל [וראיה דלעיל בסוגיא בכל הני ראיות שהגמרא שקיל וטרי לאתוויי ראייה דעיקר שירה מן התורה לא נזכר כלל האי קרא לזה]. ועיין בסוכה (דף נ"א) בפירש"י ות"י דחצוצרות לאו כלי שיר דאינם רק בתקיעות וכו'. ב) דלא נזכר בו

ביאור מרן רי"ז הלוי

(ז) ובחידושי מרן רי"ז הלוי (הל' קרבן פסח) ביאר כן, וז"ל: "והרי דין תקיעה בחצוצרות הוא רק בשעה שהלויים אומרים שירה, כמבואר ברמב"ם (פ"ג מהלכות כלי המקדש הל"ה) יעווי"ש, וחד דינא להו להחצוצרות עם אמירת השיר של הלויים כמבואר בערכין (דף י"א) דמקרא דעל עולותיכם ועל זבחי שלמיכם דכתיב גבי חצוצרות ילפינן מיניה גם לענין שיר של לויים, הרי דתרוייהו חד דינא להו". עכ"ד.

מזה בגילוי מלתא אימת חיוב השיר". עכ"ד. - והביאור בזה הוא כמשנ"ת, דאף על פי דמצות התקיעה בחצוצרות ומצות השירה של הלויים הם תרי עניינים, מכל מקום שניהם ענין שירה על הקרבנות, רק דמצות תקיעת חצוצרות נעשה על ידי הכהנים, ומצות השירה נעשית על ידי הלויים.

רק הכהנים. ג) דלא נזכר בפסוק זה רק ביום שמחתכם [שהיו יו"ט שנאמר בו שמחת כהניך] ובמועדיכם וראשי חדשיכם ואנו הלא תוקעין בכל יום בעת הקרבנות באמצע השיר בין פרק לפרק כדאיתא בסוף תמיד ובסוכה (ג"ג): במשנה אין פוחתין מן כ"א תקיעות בכל יום. ע"ש. אכן באמת ע"כ אנו צריכין לומר דהכי גמירי להו דתקיעות הכהנים בחצוצרות היה באמצע השיר של הלויים ולכן תקינו בין פרק לפרק, ומדהוי הכל בזמן אחד למידן זה

בענין הדלקת נר מערבי מעצי המערכה

הבחירה הלכה ה') אינו לעיכובא, ופלוגתא דרבי יהודה ורבי יוסי בזבחים (ג"ט): הוי רק בפירוש הפסוקים, ע"ש. - ולפ"ז י"ל דמשך זמן דשמונה ימים בנס חנוכה היה כדי לתקן השיעור דמזבח כתיקונו לכתחילה, אכן מיד בנו מזבח בשיעור שכשר בכך.

בברייתא דמגילת תענית

(ג) דהנה בברייתא דמגילת תענית, גרסינן: "ולדורות חנוכת בית חשמונאי, ולמה היא נוהגת לדורות אלא שעשאוהו בצער ואמרו בו הלל והודאה, והדליקו בו נרות בטהרה, ולפי שנכנסו יונים בהיכל וטמאו כל הכלים ולא היה להם במה להדליק שמן, וכשגברה יד בית חשמונאי הביאו שפודי ברזל וחיפום בבעץ והתחילו להדליק, ולמה היא נוהגת להדליק שמונה, אלא שסותרו המזבח ובנאוהו וכל שבעת הימים היו מתקנים בכלי שרת", ע"כ.

דברי ה"אור זרוע" בביאור המגילת תענית

ובספר אור זרוע (הלכות חנוכה, סימן שכ"א) הביא הך ברייתא דמגילת תענית, והוסיף: "ופירוש דמיד היו מתקנין שמן אחר, אלא שהיו טרודין להכין ולטהר כלי שרת ולעשות המזבח, ולא יכלו ליקח שמן אחר, ולכן נעשה

בראב"ד דפליג כשיש נר דולק במנורה, האם צריך להדליק נר מערבי מהמזבח דוקא, או שיכול להדליק מיניה וביה, ע"ש. אבל כו"ע מודו דכשאין נר דולק ודאי צריך שההדלקה תהיה מעצי המערכה דוקא.

קושיית מרן הגרי"ש אלישיב שליט"א

ושמעתי ממו"ז מרן הגרי"ש אלישיב שליט"א להקשות לפ"ז בהא דאיתא במגילת תענית, בנס חנוכה, דשמונת הימים היו צריכים לבנות מזבח. וא"כ לא היה עצי מערכה, והרי הדלקת המנורה היא מעצי המערכה. וא"כ צ"ע טובא היאך קיימו מצות הדלקת המנורה.

יישוב לקושיית מרן הגרי"ש אלישיב שליט"א

והנה דנתי לפני מו"ז מרן הגרי"ש אלישיב שליט"א, ליישב קושייתו, דיש לומר דשפיר בנו מזבח הפנימי כתיקונו מיד, וכוונת הברייתא דמגילת תענית היא על מזבח החיצון דלא מעכב. ואפילו נימא דמעכב יש לומר דבנאוהו ולא סיימוהו כשיעור הראוי לו. ואינו מעכב, וכמו שפסק הגר"א בביאורו בשו"ע (יו"ד סי' קמ"א ס"ק ל"ה) בזה"ל: "דגובהה של מזבח אינו מעכב ואע"ג דגובהה כתיב בקרא", עכ"ד. - ויעו"ב בספר ערוך השלחן העתיד (סי' ה' אות ו'), דשיעור האמות שנאמר ברמב"ם (פ"ב מהל' בית

דבר אל אהרן ואמרת אליו בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות (במדבר ח', ב').

פרש"י, "אל מול פני המנורה. אל מול נר אמצעי שאינו בקנים, אלא בגוף של מנורה".

בילפותא דהנרות יהיו כלפי נר מערבי

(א) במנחות (צ"ח): תניא אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות מלמד שהיו מצדדין פניהם כלפי נר אמצעי. ופרש"י, אמצעי עומד על גופה של מנורה והשאר על הקנים. ומשמע קרא אותן שעל הקנים מצודדות כלפי אותה של מערב.

דברי הרמב"ם

וברמב"ם (פ"ג מהל' בית הבחירה הלכה ח') כתב: "ששה הנרות הקבועים בששת הקנים היוצאים מן המנורה כולן פניהם לנר האמצעי שעל קנה המנורה, וזה האמצעי פניו כנגד קדש הקדשים, והוא הנקרא נר מערבי", עכ"ל.

דברי הרמב"ם והראב"ד בהדלקת נר מערבי מעצי המערכה

(ב) והנה ברמב"ם (פ"ג מתמידין ומוספין הלכה י"ג) כתב: "נר מערבי שכבה אין מדליקין אותו אחר דשונו אלא ממזבח החיצון כו". - ויעווי"ש

דברי החת"ם

וכבר מצינו כיו"ב בדברי החת"ם (בדרשותיו לשנת תקצ"ב) שביאר הא דאמרינן הדליקו נרות בחצרות קדשיך, דהוציאו מהיכל לעזרה, משום דהוי טפי פרסומי ניסא. ואע"פ דבעינן מנורה בהיכל נוכח השלחן, היינו מדינא דתבנית המקדש, אבל אי"ז עיכובא במצות הדלקה.

מיישב הקושיות הנ"ל

דבנו המזבח הפנימי

(א) אכן י"ל דשפיר בנו מזבח הפנימי כתיקונו מיד, וכוונת הברייתא דמגילת תענית היינו על מזבח החיצון דלא מעכב, ואפילו מעכב י"ל דבגאווה ולא סיימוהו כשיעור הראוי לו, וכמו שנתבאר.

בדקדוק לישנא דברייתא דמגילת תענית

ובאמת מדוקדק לישנא דמגילת תענית דכיל בתרי גווי, חדא מנה למזבח וחדא מנה לכלי שרת. ומשמע דקאיירינן במזבח החיצון, דבו היו עסוקין כל שבעה. אבל מזבח הפנימי בנו בו ביום, שהרי מזבח הפנימי בכלל כלי שרת, וכדאיתא בזבחים (כ"ז:), ע"ש. - ובהכרח מדמנה התנא להו בתרתי, שמעינן דקמיירי במזבח החיצון. ואם נימא דמעכב נמי למנורה והשלחן, להך מ"ד דס"ל דמעכבין, וכדאיתא בתוספתא (פ"ו דמנחות), י"ל דבנו השיעור שהוא לעיכובא בו ביום, ובמשך ז' ימים השלימו השיעור דהוי לכתחילה. - וא"ש שהיה עצי מערכה, ומשם הדליקו גר מערבי.

במקדש להיות ביחד עם המזבח והשלחן, וזהו צורתה מכללות כלי המקדש. אבל לענין העבודה ליכא עיכובא שתהיה עם המזבח וכיור. - אמנם לא מסתבר לומר כן, דהרי מתפרש לישנא דעיכובא לכל מילי.

דברי החזו"א

שו"ר בחזו"א (מנחות ס' ל' סק"ח) שהביא דברי הירושלמי שקלים הנ"ל, וכתב: "ונראה דלא קיי"ל כן, דהא אמרינן חגיגה כו' ב' דתנא דמתני' לא תני הזהירו במנורה משום דלא כתיב בה תמיד, ואם איתא דמנורה מעכבת את השלחן א"כ כשמוציאין את המנורה מפסדין את השלחן, וכי נטמאת המנורה הו"ל כליתנה וממילא איפסל השלחן כו'. - וכן מבואר מהא דאמר זבחים נ"ט א' מזבח שנעקר מקטיר קטורת במקומו, ונהי דמקומו קדוש, מ"מ אין כאן מזבח לדמים, ואי מזבח מעכב את השלחן והמנורה, והמנורה ושלחן מעכבין את המזבח, כש"כ דראוי שהמזבח של דמים יעכב את עצמו, שאין מקטירין קטורת במקומו", עכ"ד החזו"א. - וע"ע במקדש דוד (ס"ב ב' סק"ד).

בהא דבעינן דהמנורה

תהיה לנוכח השלחן

(ה) והנה יש עוד להעיר בדברי ברייתא דמגילת תענית, דהרי איכא דינא דהמנורה תהיה לנוכח השולחן, כמש"כ הרמב"ם (פ"א מהל' בית הבחירה הלכה ז'). - ובזה יש ליישב, דאי"ז מדיני ההדלקה אלא מדיני המנורה, דמחמת תבנית המקדש הוי.

נס בפך שמן ונתקיים שמונה ימים, ולפיכך נקרא חנוכה על שם חנוכת המזבח שנסתר ובנאוהו". עכ"ל האו"ז. - והובא ברמ"א בדרכי משה או"ח (ס' תר"ע סק"א).

דברי האו"ז בהא דהיו טרודים כל

שבעת הימים בבנין המזבח

ויעוי"ש באור זרוע שהקדים לדבריו הנ"ל, בזה"ל: "והא דנעשה נס שהיה דולק שמונה ימים, פירש מורי רבינו יהודה ב"ר יצחק, משום שהיו טרודים כל ז' ימים בבנין המזבח ובכלי שרת, דאמרינן במגילת תענית, ולדורות כו", עכ"ל.

הערה היאך קיימו מצות

הדלקה כשאין מזבח בנוי

(ד) ובעיקר דברי הברייתא דמגילת תענית, יש לעיין היאך קיימו מצות הדלקה בשעה שאין המזבח בנוי, אליבא דמ"ד בירושלמי (פ"ד דשקלים ה"ב) דהמזבח המנורה והשולחן מעכבים זה את זה. וכ"ה בתוספתא (פ"ו דמנחות).

מצדד שאין עיכוב בעקירת המזבח

והנה יש לדון ליישב, דכיון דקיי"ל בזבחים (נ"ט.) דמזבח שנעקר מקטיר קטורת במקומו, א"כ נדון ונימא דכמו שהמזבח מעכב את כלי המקדש, כמנורה וכיור, ודאי דמעכב את עצמו, ואיך שייך להקטיר במקומו. ובהכרח דאין הביאור בירושלמי כפשוטו, דהו"ל עיכובא לענין שלא יקיים העבודה, אלא רק תנאי לתבנית המקדש, דדין המנורה

במעלת הנבואה במשה רבינו שהיה שואל מהקב"ה

ויאמר שמעו נא דברי אם יהיה נביאכם ה' במראה אליו אתודע וגו' (במדבר י"ב, ז).

באבן עזרא כתב: "טעמו כבן בית שיכנס בלא רשות, ואם יצטרך ידבר צרכיו. ואתם כאשר אתודע לכם בחלום תדעו, ואם לא אין לכם רשות לשאול".

דברי הרמב"ם פ"ז מיסודי התורה ה"ז

א) מדרגת נבואת משה רבינו, שהיה שואל מהקב"ה, משא"כ בשאר הנביאים. - יעו"ל ברמב"ם (פ"ז מיסודי התורה ה' ו') שכתב: "כל הנביאים אין מתנבאים בכל עת שירצו. משה רבינו אינו כן, אלא כל זמן שיחפוץ רוח הקדש לבשתו ונבואה שורה עליו כו', לפיכך מתנבא בכל עת, שנאמר עמדו ואשמעה מה יצוה כו'".

ביאור מרן רי"ז הלוי עה"ת

ובחידושי מרן רי"ז הלוי עה"ת פ' יתרו, עה"פ משה ידבר, כתב דעפ"ז מבואר הא דכתיב בפ' יתרו (י"ט, י"ט), "משה ידבר והאלקים יעננו בקול". דהיינו שהקב"ה ענה למשה כששלו. וזהו: "יעננו".

ביאור דברי הרמב"ם פ"ח מיסודי התורה ה"א

והוסיף לבאר עפמ"ש הרמב"ם (פ"ח מיסודי התורה ה"א) בזה"ל: משה רבנו לא האמינו בו ישראל מפני האותות שעשה כו', ובמה האמינו בו במעמד הר סיני שענינו ראו ולא זר, ואוזנינו שמעו ולא אחר, האש והקולות והלפידים, והוא נגש אל הערפל והקול מדבר אליו ואנו שומעים כו'". עכ"ל. וזהו שנתייחד בנבואת משה, שהיה שואל מהקב"ה, והקב"ה משיבו, זהו גופא ראינו בהר סיני, וכמשנ"ת.

בדרשת המדרש רבה פרשת בשלח

ב) ובמדרש רבה, פ' בשלח (כ"א, פיסקא ב') דריש להדיא, שמשה רבינו היה יכול לקרות ולשאול מהקב"ה. דאיתא התם: "כשם שהקב"ה קורא למשה ומדבר עמו כך היה משה קורא להקב"ה ומדבר עמו". ע"כ.

בדרשת הספרי פרשת בהעלותך

ג) ובספרי פרשת בהעלותך (פיסקא י') דריש להדיא, על הפסוק "עמדו ואשמעה", בזה"ל: "כאדם שאומר אשמע דבר מפי רבי, אשרי לוד אשה שכך היה מובטח שכל זמן שהיה רוצה היה מדבר עמו". ע"כ.

ביאור מרן הגר"ח הלוי

ד) והנה כאן בפסוק כתיב, ויאמר שמעו נא דברי אם יהיה נביאכם ה' במראה אליו אתודע בחלום אדבר בו, "לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא". ומעלה זו נאמרה במשה, שלא היתה בשאר נביאים. - וביאר הגר"ח, דמכיון ומהחילוקים שבין נבואת משה לשאר הנביאים הוא, דשאר נביאים לא היו יכולים לשאול בעצמם מפי הקב"ה בכל עת שירצו, אלא שומעים מה שנאמר להם, אחר שהיינו עצמם לקבלת הנבואה. ומשא"כ משה רבינו, שהיה יכול לשאול שאלותיו מהקב"ה בכל עת שירצה, וכמשנ"ת. - זהו שנאמר בו: "בכל ביתי נאמן הוא".

דברי ה"אבן עזרא"

ויעו"ל באבן עזרא, שכתב בהאי קרא: "טעמו כבן בית שיכנס בלא רשות, ואם יצטרך ידבר צרכיו. ואתם כאשר אתודע לכם בחלום תדעו, ואם לא אין לכם רשות לשאול". עכ"ל. - והיינו כמשנ"ת, דכאן נאמר שיכול לשאול צרכיו ומשא"כ שאר הנביאים.

ביאור מרן רי"ז הלוי עפ"ד הרמב"ם פ"ח מיסודי התורה ה"ג

ה) והנה מרן רי"ז הלוי ביאר עוד, עפמש"כ הרמב"ם (בפ"ח מיסודי התורה ה"ג) שאם בא נביא להכחיש נבואתו של משה רבינו אין אנו שומעין לו, משא"כ בשאר הנביאים, אם נביא אחד מתנבא, ונביא אחר אומר נבואה הפוכה, הוי נבואה מוכחשת, ואין מקבלים נבואתם כלל. - וזהו שנאמר: "בכל ביתי נאמן הוא", שמשה רבינו תמיד "נאמן" בנבואתו, וא"א להכחישו. - וזהו מה שנאמר קודם מתן תורה, למשה רבינו (שמות י"ט ט'), "וגם בך

יאמינו לעולם". והיינו שנבואתו תהיה קיימת לעולם, וא"א להכחישו. עכ"ד.

ביאור מרן הגר"ח הלוי שאצל משה רבינו אין צריך להקדמה בה אמר ה'

והנה מרן הגר"ח הלוי אמר, דבכל הנביאים הוצרכו להקדים "כה אמר ה' וגו'". אבל משה רבינו א"צ להקדמה זו, מכיון שבכל ביתי נאמן, שכל דבריו מצויים אנו להאמינו שזהו מה שצויהו הקב"ה.

בדברי רש"י פרשת קרח עה"פ וישב אהרן אל משה

ו) והנה רש"י פ' קרח עה"פ "ויעמוד בין המתים וכו'" (י"ז, ג'), הביא מהמכילתא: "אחז את המלאך והעמידו על כרחו, א"ל המלאך הנח לי לעשות שליחותי, א"ל, משה ציוני לעכב על ירך, א"ל אני שלוחו של מקום, ואתה שלוחו של משה, א"ל אין משה אומר כלום מלבו אלא מפי הגבורה, אם אין אתה מאמין, הרי הקב"ה ומשה אל פתח אהל מועד, בא עמי ושאל, וזהו שנאמר וישב אהרן אל משה". ע"כ.

בהא דמלאך אין יכול לשאול מהקב"ה ספיקותיו

והיינו דבעי שמשה ישאל בשבילו. - וחזינן שגם מלאך אינו יכול לשאול מהקב"ה ספיקותיו, רק לשמוע ולעשות שליחותו, ורק למשה מעלה זו, שיכול לשאול מהקב"ה. ולכן היה המלאך צריך לבא עמו אל פתח אהל מועד ולשאול דוקא את משה, ומשה ישאל מהקב"ה.

ביאור מרן הגר"ח הלוי לדרשת הספרי דמעלת נבואת משה רבינו היא למעלה מהמלאכים

והנה מרן הגר"ח הלוי ביאר עפ"ז, דרשת הספרי בהעלותך (פיסקא מ"ה) "בכל ביתי נאמן הוא, חוץ ממלאכי השרת. ר' יוסי אומר אף ממלאכי השרת". - והביאור, שמעלת נבואת

חקרי משפט

עמותה לחקר המשפט היהודי
(ע"ר) מס' 580442473

לעמותה אישור מס הכנסה
לפי סעיף 46
לפקודת מס הכנסה.

משרד:

רח' הרב קוטלר 21 ב"ב,
טל/פקס: 03-5785091

דוא"ל:

chekermishpat@gmail.com

Chikrei Mishpat Institute

Office:

21 Harav Kotler St.

Bney Brak

Tel / fax: 03-5785091

משה היתה מעולה מהמלאכים, דמשה זכה במעלה זו לשאול את פי ה' בכל עת. אבל המלאכים אינם יכולים לשאול כלל.

בהא דבפרשת פנחס כשסמך את יהושע נאמר השאלה מאורים ותומים

(ז) והנה בפרשת פנחס (כ"ז, כ"א) כתיב: "ולפני אלעזר הכהן יעמוד ושאל לו במשפט האורים לפני ה' על פיו יצאו ועל פיו יבואו הוא וכל בני ישראל אתו וכל העדה". והיינו שבפרשת סמיכת יהושע להנהיג את ישראל, נאמר השאלה מאורים ותומים.

והטעם, כמו שנתבאר, דחלוקה נבואת משה מנבואת שאר הנביאים, ומהחילוקים שביניהם הוי במה שמשה רבינו שואל בכל עת שירצה. ומשא"כ שאר הנביאים שאינם יכולים לשאול רק לשמוע הנאמר להם. - וזהו שהודיעו משה רבינו ליהושע, שאע"פ שסמכו ונתן מהודו עליו, אפ"ה אם ירצה לשאול מאת ה', אינו יכול לעשות מעצמו, כמשה רבו, אלא רק "לפני אלעזר הכהן יעמוד ושאל לו במשפט האורים".

